

E-Gazete **Yazarlar** **Gündem** **Siyaset** **Türkiye** **Ekonomi** **Spor** **Foto Galer** **Video** **Tüm Bölümler**

02 Temmuz 2018 Pazartesi

İSTANBUL
29°C / 20°C

EURO 5,37 **USD 4,62** **ALTIN 185,49**
% 0,1 % 0,81 % -0,39

Yazarlar **Gündem** **Siyaset** **Türkiye** **Dünya** **Ekonomi** **Kültür-Sanat** **Çizerler** **Spor** **Yaşam** **Teknoloji** **Eğitim** **Fotoğraf** **Video** **English**

AB açıkça uyardı: Misilleme yaparız **Altın fiyatları haftaya nasıl başladı** **İşte Haziran ayı dış ticaret açığı** **İki süpermarket devi birleşti**

Şu Anda Okunanlar

Henüz okumadığınız ancak diğer okurların şu anda en çok tıkladıkları haberler. **Daha fazlası...**

AKP erken seçim için kapıyı araladı... İşte en net açıklama

Eylül'ü katleden katil zanlısı ile ilgili... **Kahraman'dan erken seçim uyarısı:...**

Topraktan sofraya aracsız gıda

Tüketici kooperatifleriyle çiftçinin aracsız kazanması, tüketicilerin de daha sağlıklı ürüne ulaşması hedefleniyor.

Beğen 621 [Paylaş](#) [Twitter](#)
Takip et: @cumhuriyetgaz [Facebook'ta paylaş](#) [WhatsApp](#)
[Tumble](#) [E-posta](#)

Gamze Bal Yayınlanma tarihi: 11 Şubat 2018 Pazar, 22:12

Tarla ile market arasındaki fiyat farkının giderek açılmasına ve sağlıksız ürünlere karşı çözüm, tüketici kooperatiflerinde bulundu. 8 yıl önce Boğaziçi Mensupları Tüketim Kooperatifi (BÜ- KOOP) ile başlayan, üretici ve tüketiciliyi araçlardan kurtarmayı öngören tüketici kooperatiflerini Çiftçi Sendikaları Konfederasyonu (ÇİFTÇİ-SEN) Başkanı Abdullah Aysu ile konuştuk.

- Yıllardır bilinen çözüm üretici kooperatifleriydi. Tüketici kooperatifleri fikri nasıl gelişti?

Çıkış noktası, çiftçilerin ürettiği ürünlerin aracı kârlarıyla ve vergilerle katlanarak artması ve tüketicinin, nereden geldiğini, kim tarafından nasıl üretildiğini bilmediği bir ürünü yüksek fiyatla almak zorunda bırakılmasıydı. Tüketici kooperatifiçiliği 8 yıl önce Boğaziçi Mensupları Tüketim Kooperatifi (BÜKOOP) ile başladı, Kadıköy Tüketim Kooperatifi ve Beşiktaş Kooperatif Girişimi ile devam ettiriliyor. Göztepe ve Şişli'de de embryo halinde olan çalışmalar bunlar. Anadolu'da da bu gibi girişimler için hamleler var.

Bu mücadeleyi veriyoruz çünkü tarım şirketleşiyor. Kooperatiflerin üretimi ve üreticiliği koruması gerekirken, üretim, şirket ve sanayiciye karşı işlevsiz bırakıldı. Çiftçinin eli kolu bağlandı.

- Üreticiden bir liraya çıkan ürünün tüketiciye 6 liraya mal olması sorunu çözülecek mi bu girişimle?

Tüccar, çiftçiden ürünü alıyor. Ondan komisyoncu (hal), komisyoncudan sevkıyatçı, sevkıyatçıdan nakliyeciyi aracılığıyla ikinci komisyoncu (hal) gidiyor. Komisyoncudan markete, marketten tüketiciye ulaşıyor. Tedarik zincirinin her halkasındaki araçlar kârını, devlet vergisini ekliyor. Fiyat kabarıyor. Bizim ara önerimiz, bu zincirde çiftçi, üretici kooperatifleri ve tüketici kooperatiflerinin kalması. Nihai çözüm de zincirde yalnızca üretici ve tüketici kooperatiflerinin kalması.

'Çiftçiliği tüketici anlar'

Üreticiler tek başlarına örgütlenemiyor. Tüketicilerin yanı sıra üretici haline gelmesiyle çiftçileri bu eziyetten kurtaracak, yaptığı işi anlayacak ve talep edecek kesime ihtiyaç var: O da son halka, tüketici. Tüketicinin tercih ettiği ürün belirleyici ve dönüştürücü olacak. Bu haliyle tüketici, üretime fikir sunabilirdi zaman tüketicilikten de kurtulmuş olacak. Dayanışma sağlanamazsa çiftçi çiftçiliği sürdüremez, tarım şirketleşir, tüketici de ne tükettirdiği konusunda hiçbir hak talep edemez.

'Kazanç çiftçiye kaynak olmadı'

"Denildi ki, "kooperatif eşittir komünizm." Böyle bir söylemle insanları kooperatiften soğutup uzaklaştırdılar. Ürünler alınıp toplanıyor ve ucuz hammadde olarak şirketlere satılıyor. Bu kooperatifler, devlet vesayeti altında kurulmuş birliklerdi. Devletin atadığı genel müdür, ne kadar ürün alınacağına, alınacak ürünün kaç lira olacağına, ne kadarının işleneceğine ve satarken fiyatının ne olacağına karar veriyordu. Devlet bu kaynağı nerede bir şirket batarsa kurtarmada kullanıyordu. 1980'e doğru gelirken de batan bankaları kurtarmaya başladı. Yani kazanç ne çiftçiye ne de tarıma kaynak oluyordu. Kapitalizmin Türkiye'deki ağırlığı ve sistem böyle ayakta duruyordu."

* Büyük şirketlerin mahsulleri raflarında aracsız sattıklarını söylemesi hakkında ne düşünüyorsunuz? Aracsız olmuş olması fiyatın düşmesi anlamına gelmiyor. Kârını katlıyor.

Video Haber

A+ **A-**

Kahraman'dan erken seçim uyarısı: Zorlamayın

İki kadın havaya savrularak takılar attı

Alper Baycın'ın annesinin feryadı yürek burktu

En Çok...

+ okunanlar

+ yorumlananlar

- beğenilenler

1. Hayatı göçüp gidenler
2. Hazine'nin kasası 15 günde boşaldı
3. AKP'nin krizden çıkma planı: Borç al borç...
4. Dolar ve Avro yeni haftaya nasıl başladı?
5. Hüriyet yurt dışı işihraklerini bir Avro'ya sattı
6. İşsizlik fonundaki para seçim...
7. Patates ve soğandan sonra şimdi de limon
8. İki süpermarket devi birleşti
9. İşte Haziran ayı dış ticaret açığı
10. Altın fiyatları haftaya nasıl başladı

Aboneler için

1930 yılına kadar

2 Temmuz

tarihinde neler olduğunu görmek için tıklayın

Cumhuriyet Ekonomi

Sayfayı Beğen [@cumhuriyet](#) [Paylaş](#)

Arkadaşların arasında bunu ilk beğenen sen ol

ÜRETİMİN GÜCÜ KIRILDI

"Serbest piyasa ekonomisinin olmadığı yıllarda 16 tane üretici kooperatifi vardı. İzmir'de TARIŞ, Trakya'da Trakya Birlik, FİSKOBİRLİK, Kayısı Birlik, Marmarabirlik vardı. Bunlar devdi. Birçoğu ilk 10'daydı. Serbest piyasaya geçerken bu kadar güçlü kooperatif olması çok uluslu şirketlerin Türkiye'ye girmesine engel olduğu için devir dışı kalması gerekiyordu. Bugün fındığı en iyi bilen FİSKOBİRLİK var. Hemen hemen bütün fındık üretim yerlerinde depoları var. Ancak devlet ona destek vermeyip TMO'ya fındık alımı yaptırıyor. Aslında TMO değil, şirketler fındık almış oluyor. Çünkü TMO'nun yurtdışına fındık satma yetkisi yok. Üretimden gelen güç kırıldı."

**Bu haberi okudunuz...
Şimdi lütfen aşağıdaki çağrımızı da okuyun...**

Her gün bir *Cumhuriyet* alın, aldırın...

Cumhuriyet bağımsız ve özgür medyanın ülkemizde sayılan çok az kalmış temsilcilerinden biri. Çok sınırlı olanaklarla ve ağır saldırı altında halkın doğru haber alma hakkını savunuyor. Bütün kaynaklarını bu amaç doğrultusunda kullanmaya çalışıyor. Sizlere basılı Cumhuriyet'te ve internet sitemizle ulaşıyoruz. İnternet sitemiz ücretsiz. Ancak temel gelir kaynağımız basılı *Cumhuriyet*. Desteginize çok ihtiyacımız var. Bizleri internetten takip etmeye devam edin ama her gün bir *Cumhuriyet Gazetesi* almayı da ihmal etmeyin.

Cumhuriyet.com.tr'de yer alan yorumlar kullanıcıların kendi görüşleridir. Yazılanlardan cumhuriyet.com.tr veya Cumhuriyet Gazetesi sorumlu tutulamaz

UYGULAMALAR

E-Gazete	iPhone / iPad / Android
Cumhuriyet Arşivi	Günlük Gazete Manşetleri
Reklam	Şans Oyunları
Künye	Millî Piyango
İletişim	Kaydettiklerim
Yayın İlkeleri	Manşetleri Sitene Ekle
RSS	Hava Durumu
	Seçimler

GALERİLER

Video Galerî
Foto Galerî
+ Haber
+ Yaşam
+ Kültür-Sanat
+ Çevre
+ Gezi

**İlhan Selçuk'un
Yazıları**

21 Haziran 2010 tarihinde yitirdiğimiz Cumhuriyet Gazetesi Başyazarı İlhan Selçuk'un yazılarından seçmeleri okurlarımızla buluşturuyoruz. Bu köşede aydınlarımızın bilgisi Selçuk'un gönlümüze ışık tutan yazılarını bulabileceksiniz.

BÖLÜMLER

Astroloji	Cumhuriyet Pazar Çalışma Yaşamı Çevre	Dünya	Eğitim	Ekonomi	English	Gezi	Kıtap
Konser	Kültür-Sanat	Otomobil	Piyasalar	Sağlık	Sinema	Siyaset	Sokak
Türkiye	TV Rehberi	Uzay	Yaşam	Yazı Dizileri	* Şu Anda	Cumhuriyet Kitapları	Spor
							Teknoloji
							Tiyatro